

TIIA TAMBERG

Raamatu autor on 20.a. korraldanud
pulmapidusid armsatele noorpaaridele!
Sinu unelmate pulm on ainult kõne kaugusel.
www.sydamemaja.ee

SüdameMaja e-raamat 1

PULMA RAAMAT

HEA PULMAKORRALDUS ON NAGU
TIPPORKESTRI POOLT ESITATUD KAUNIS
SÜMFOONIA, KUS IGA NOOT ON
TÄPSELT OMAL KOHAL!

Selles e-raamatus on järgmised tähtsad
teemad, mis kuuluvad kindlasti
pulmakorralduse juurde ja vajavad lähemat
selgitust!

S♥DAMEMAJA.ee

Südamega Südamemajast

*Vaiki,
Kui tulen Su juurde hilise lauluna,
Las sõnatu armastus olla me vahel,
Kui mu silmad on su silmil
Ja süda su südame kõrval
(Jaak Anvelt)*

Armas lugeja!

Kui Sa loed minu e-raamatut, siis oled Sa kindlasti astunud kas oma pulmakorralduslikule teele või soovid ise oma pulma korraldada.

Mina olen pulma aidanud korraldada ca 800. rõõmsale noorpaarile. See suur kogemuspagas annab mulle rõõmu, väe ja isegi õiguse Sind aidata oma kogemustega.

Mul on õnnestunud oma pulmakorralduslike kogemuste portfelli 20 aastaga salvestada palju selliseid hetki, mis aitavad tänastel noorpaaridel inforikkas ühiskonnas erinevate valikute vahel orienteeruda.

Olen oma kogemused kirja pannud heas usus ja lootuses, et sellest raamatust saab abiellujatele väärt abimees. Hea pulmakorraldus on nagu tipporkestri poolt esitatud kaunis sümfoonia, kus iga noot on täpselt omal kohal. Kõlab suurelt? Aga kord elus toimuvale pulmapeole pole allahindlust!

Kas unelmate pulma saab ise korraldada ?

Unelmate pulma saad täiesti vabalt ise korraldada, kui ma annan Sulle oma teadmised, kogemused, jagan erinevaid juhtumeid ning vastan Sinu küsimustele.

Tean, et pulmapäeva ärevus kasvab ajas ja eriti siis, kui see õnnepäev on lähenemas. Kui Sa oled eelnevalt saanud minult teadmised kas e-raamatu või erinevate kursuste näol või oled mind võtnud appi eraviisiliselt nõustama, siis Sul ei ole neid pingeid. Pingeid tekitab teadmatus, et a`la kas mul on ikka kõik õigesti tehtud ja kas ikka sujub kõik ootuspäraselt, aga kui oled edukalt minu kursused läbinud, siis oled Sa oma pulmapäeva lähenedes õnnelik ja mitte murelik.

Kui Su argipäeva elugraafik on aga väga tihe ja Sa tunned, et vajad abi oma pulmakorralduse täislahenduse osas, olen suure rõõmuga valmis Sind igati aitama ja toetama terve pulma ettevalmistusperioodi.

Õnnelik noorpaar oma pulmapäeval ongi unelmate pulmade alustalaks !

Põnevusega olen jälginud teiste maade pulmakorraldajate tegemisi ning arendanud välja üha uusi tegevussuundi, et pakkuda noorpaarile veelgi täiuslikumat korraldust nende elu üheks kaunimaks päevaks - pulmapäevaks.

Pulmapeo kuningas ja kuninganna on noorpaar, see on nende pidu. Imeilus päev, elu tähtsündmus, mille korraldamise nimel tasub pingutada. Pulmade laabumine, pidulikkus, ilu ja sundimatus on väravaks paljudele järgnevale pere ühistele ettevõtmistele ning mälestustele.

Pulmapäev on pere esimene sünnipäev!

Eestis näitab abiellumise traditsioon igal aastal tõusutrendi ja sellega seoses muutuvad üha kindlamaks ka meie pereväärtused ning -sidemed. Kui kuulata pikalt koos elanud abielupaare, siis täna on nad ühisel meelel selles, et nende kooselu vundamendiks võib pidada vanematelt saadud armastust ja harmoonilist kasvatust. Just nimelt õnnelikud, armastavad ja rõõmsad noorpaarid on need, kes suudavad edaspidi kasvatada üles tubli ja elus edukalt hakkama saava järelpõlve.

Palun pidage meeles, et kui planeerite oma pulma, siis tehke see just selline nagu te ise soovite. See on eelkõige teie endi pidu ja vanemate ning muude mõjukate isikute arvamusest on seekord tähtsamad teie endi soovid ja võimalused.

Häid lugemiselamusi ja avastamisrõõmu!

KIHLUMINE EHK AUSATE KAVATSUSTE DEKLARATSIOON

S

ee juhtub enamjaolt kord aastas – ere kevadpäike mõjub dieedina lumememmedele, maja seinte ääres pistavad uudishimulikult oma pea välja esimesed märtsikellukesed ja noorpaaride südameis tärkab sisemine õhin ühendada oma südamed ning elud ametlikult.

Tänapäeval on paljud noorpaarid juba enne abiellumist mitmeid aastaid koos elanud ja paljudel on peres kasvamas lapsed. Seega on neil olemas teatav kogemus, mida kujutab endast kooselu argipäev.

Suurem osa noori naisi loodab, et ühel heal päeval teeb nende armsam ettepaneku abielluda. See võib juhtuda pärast paariaastast tutvust või ka varem, aga pulmakorraldajana olen näinud, et see võib aset leida ka pärast pikki kooseluaastaid. Olen korraldanud pulmi, kus paar on elanud ühise perena koos 20 aastat ja alles siis jõudnud veendumusele, et tuleb ka kooselu seadustada.

Mis on kihlumine?

Tänapäeval on taas elustunud tore komme enne abiellumist kihluda. Vanasti eelnes kihlumisele ja pulmadele kosjaskäik, kus sobiv tütarlaps kas osteti või „rööviti” naiseks. Ostmine eeldas mehe pere lepet neiu vanematega.

Õnnestunud kosjaskäigule järgnes kihluspidu, millega anti lähedastele ja kogu külale ametlikult teada, et siit sünnib uus perekond ja oodata on pulmapidu.

Aja jooksul omandasid aga noorte eneste soovid üha suurema kaalu. Kui vanasti ütlesid noorte abiellumisel oma otsustava sõnad vanemad, sageli noorte arvamust ja soovi arvestamata, siis tänapäeval rajaneb abikaasa valik vastastikusel sümpaatial.

Abielluda võib ka kihlumata. Kihlumine pole kohustus, vaid lihtsalt ilus kombetalitus, kus mees palub armsamat endale naiseks. Kihlumisega antakse teada oma peredele, lähedastele ja sõpradele, et oleme ühise pere loomise teel ja see on meie ausate kavatsuste ühine deklaratsioon.

Kihlumise protseduur oleneb kõik peigmehe fantaasiast ja võimalustest ning oskustest oma kaasat üllatada. Siinkohal on tore, kui peigmees on selleks ajaks oma tulevast juba tundma õppinud, et teada, mis võiks pruudile eriliselt mõjuda.

Oleme ju kõik raamatutest lugenud ja filmidest näinud, kui romantiline võib olla üks kihlumine, aga kõik oleneb eelkõige noorpaari enda huvidest, hobidest ja ootustest.

Mõned noorpaarid on mulle usaldanud oma kihlumise loo. Üks

*Kihlumise protseduur
oleneb kõik peigmehe fantaasiast
ja võimalustest ning oskustest
oma kaasat üllatada.*

huvitavamaid oli see, kui Tallinna teletorni läheduses elav peigmees ladus puuriidast võetud puudega aiamurule sõnad PALUN ABIELLU MINUGA! Pärast seda viis peigmees pruudi teletorni vaateplatvormile, suunas pikksilma oma aia murule ning palus tal vaadata, milline pilt pikksilmast avaneb. Hingepõhjani liigutatud pruut sai samas kohe kingiks ka kihlasõrmuse.

Millal siis on õige aeg kihluda?

Siin ei saa keegi ette öelda ega soovitada, missugune aeg on see kõige õigem. Paljuski on selline romantiline ettevõtmine ikka südamega tunnetatav. Kui omavahel on abiellumisplaan juba peetud, võib peigmees kindel olla, et tema ilus kihlumispalve lõpeb õnnest õhetava pruudi JAH sõnaga.

Kui on plaanis abielluda aasta jooksul, võib kihlumise korraldada aasta enne pulmapidu, sest üks korralik suur pulm koosneb üle 40st erinevast segmendist! Pulmakorraldus on tõsine ettevõtmine ja et kõik kulgeks ootuspäraselt võiks olla planeerimiseks kulutatav aeg 1–1,5 aastat.

Kihlasõrmus

Kihla-ja abielusõrmused võiksid mõlemad kanda ühtset stiili, mille tagab see, kui mõlemad on tellitud ühest kohast ja sama meistri valmistatud. Kihlasõrmuse tellimisel tuleb esmalt teha selgeks, milline sõrmus võiks tulevast abikaasat kõige rohkem rõõmustada. Tuleb salaja välja uurida, mis mõõtu sõrmust pruut kannab. Sellega täppipanemine näitab, kui hästi oma tulevast tunnete.

Samuti tuleb tutvuda tulevase abikaasa olemasolevate ehetege. Ei maksa karta valgest kullast või pallaadiumist sõrmuse tellimist, vaatamata sellele, et ehtelaekas on ainult punasest kullast ehted. Tänapäeval on väga moes eri värvi väärismetallist sõrmuste üheaegne kandmine. Näiteks võib ühes sõrmuses edukalt kolme eri värvi kulda kasutada.

Olulisem on silmas pida, kas tulevane kaasa on sportlik ja aktiivne

inimene või koduperenaine. Esimesel juhul peaks kihlasõrmus olema võimalikult lihtne ja tugeva konstruktsiooniga, millel peamine rõhk vääriskivil – tavapäraselt briljandi lihviga teemant. Teisel juhul võib kinkida keeruka disaini, õhulise ja paljude vääriskividega sõrmuse. Keskmeks võiks olla üks suurem kivi, mille ümber lennuka disainiga väiksemad. See tähendab küll seda, et sõrmust ei saa iga toimetamise juures kanda. Selline sõrmus tuleks koju tulles esimesena seifi või öökapile asetada ja kui kodunt väljute, siis viimasena sõrme panna.

Kihla- ja abielusõrmused sümboliseerivad usku, lootust ja armastust ning jäävad alati meenutama romantilist kihlumist ning pulmi.

PÄRAST KIHLUST PEAB STARTIMA

*P*ole harvad juhtumid, kus leian esmaspäeva varahommikul oma veel õnneuimas pruudi äreva meili „Pärast ilusat laupäevast kihlumishetke ei oska ma nüüd kuskilt otsast asjaajamisega pihta hakata. Mida teha?“

Pärast kihlumist valdab paljusid pruute sedavõrd suur ärevus, et ei teagi kohe, millest alustada. Kui pulmapeoni on vähe aega, siis võib tekkida olukord, kus häid valikuid napib ja kõike peab tegema kiirustades. Kui oma pulmade korraldus hakkab moodustama teist töökohta oma põhitöö kõrvalt, siis on soovitatav appi võtta pulmakorraldaja, kel on tagataskus paras kogemustepagas.

Kui pulmade planeerimiseks on võetud aega 1–1,5 aastat, mis tänapäeval tavaline, saab pulmadele keskenduda pingevalt, et kõik kenasti läbi mõelda ja kiirustamata teha sobivad valikud.

Stardiplatvorm nr 1

Abielu registreerimiseks on palju erinevaid võimalusi. Esimese asjana ei pea kohe tormama perekonnaseisuameti ukse taha eelnevalt omavahel läbi arutamata, missugust tseremooniavormi soovite:

1. kiriklikku laulatust;
2. perekonnaseisuametis registreerimist;
3. pidulikku tseremooniat peokohas;
4. notari juures sõlmitud abielu.

Nõuded abielu sõlmimise ja laulatuse puhul

1. Kirikliku laulatuse puhul peavad abiellujad olema konfirmeeritud (st ristitud ja saanud leeriõnnistuse).
2. Abielu sõlmitakse mitte varem kui ühe kuu ja mitte hiljem kui kolme kuu möödumisel avalduse esitamisest. Mõjuvatel põhjustel võib seda tähtaega pikendada kuni kuue kuuni.
3. Abiellujad peavad olema vähemalt 18aastased.
4. 15–18aastane alaealine võib abielluda oma vanemate või eestkostjate kirjalikul nõusolekul. Ühe vanema nõusolekust piisab ainult juhul, kui lapsel on üks vanem või teine vanem on teadmata kadunuks või teovõimetuks tunnistatud, samuti kui ühelt vanemalt on vanemlikud õigused ära võetud. Kui kas või üks vanematest või eestkostja ei anna abiellumiseks nõusolekut, võib kohus anda abiellumisloa ühe vanema või eestkostetasutuse avalduse alusel. Kohus annab abiellumisloa, kui abiellumine vastab alaealise huvidele.
5. Abielu ei sõlmita
  - * kui vähemalt üks abiellujatest on juba abielus;
  - * otsejoones ülenejate või alanejate sugulaste vahel, vendade ja õdede ning poolvendade ja -õdede, lapsendajate ja lapsendatute, samuti sama isiku poolt lapsendatute vahel;
  - * kui vähemalt üks abiellujatest on tunnistatud teovõimetuks.
6. Abielu sõlmimisel valivad abikaasad ühiseks perekonnanimeks ühe abikaasa perekonnanime või kumbki abikaasa säilitab oma abielueelse perekonnanime või abielueelsele perekonnanimele lisatakse abikaasa soovil teise abikaasa perekonnanimi.
7. Abielu sõlmimine ei ole seotud abiellujate elukohaga.
8. Abielu sõlmimiseks esitavad abiellujad isiklikult kirjaliku avalduse.

Vajalikud lisadokumendid:

1. passid;
2. kordusabielu korral eelmise abielu lõppemist või kehtetuks tunnistamist tõendav dokument (eelmise abikaasa surmatunnistus, abielulahutuse tunnistus või kohtuotsus abielu lahutamise või kehtetuks tunnistamise kohta ühes kohtuotsuse jõustumise kohta käiva märkusega);
3. riigilõivu tasumise dokument.

Koguduse vaimulikul on õigus keelduda abielu sõlmimisest, kui abielluja ei vasta usutunnitusejärgsetele abielu sõlmimise tingimustele.

Kui teema, kuidas toimub ametliku abielu sõlmimine, on selgeks vaieldud või räägitud, tuleb tulla pulmakorraldaja vastuvõtule, kes aitab kõike õiges järjekorras teha või ise oma soovile vastavat ametit külastada. Kui alustada valest otsast, siis hiljem enam midagi muuta ei saa.

Pidulikku tseremooniat Harjumaal ja väljaspool Harjumaad teostab ka Tallinna Perekonnaseisuamet ja sellekohane link infoga on siin: <http://www.tallinn.ee/Teenus-Pidulik-abielu-solmimine>.

Avaldusi saab esitada perekonnaseisumetritele kolm kuud enne pulmi. Kui aga stardite kogu korraldusepoolega juba talvel ja peate üles laduma pulmapeo vundamenti – broneerima peokoha, pulmavanema, ansambli, *catering*'i, siis on vaja teada, kes viib läbi tseremoonia. Kui annate avaldused sisse kolm kuud enne pulmi arvestusega, et pulmad toimuvad juulis, siis tuleb avaldus esitada aprillis. Näiteks käivad Tallinna Perekonnaseisumeti tseremooniameistrid ka väljaspool oma ruume pidulikke abielu registreerimisi tegemas, aga kõikides maakondades see nii ei ole.

Siis saate minna ükskõik missuguse notari juurde ja endale sobiv päev ning kellaaeg välja valida, et riiklik akt notaris teostada. Hiljem saab peokohas teile sobival päeval ja kellaajal iga pulmakorraldaja pakkuda sõrmusetseremooniameistrit piduliku tseremoonia läbiviimiseks, kel ei pruugi aga olla seadusliku abielu sõlmimise luba. Samas on pulmakorraldajatel võimalik peokoha või ükskõik kuhu looduskaunisse kohta kutsuda tseremooniameistreid, näiteks kaplaneid, kellel on õigus riiklikke abieluakte sõlmida. Ka kirikuõpetajad käivad laulatusi läbi viimas väljaspool kirikut.

Stardiplatvorm nr 2

Järgmiseks on peo kõige kiiremad võtmeteemad peakoha (on see linnas või maakohas), toitlustaja ja pulmavanema valik. Samuti pole ükski pidu ilma muusikata mingi pidu ja selles osas on täna valik, kas pulmamuusikat teeb ansambel või DJ, lai. Kõik sõltub noorpaari soovidest.

MIKS PEAKS ABIELLUMA?

Abielu jeng shui

Kui kaks inimest on teineteist leidnud, siis avaneb nende ees elutee, mida mööda nad peaksid koos kulgema. Mehe ja naise vahelised suhted alluvad ka looduses valitsevale pideva arengu seadusele. Abiellumine ei tähenda sihtjaama jõudmist, vaid koos elurongile minekut.

Armastus on elu kõige võimsam generaator – energiaallikas. Me peame sellesse uskuma, sest see võimaldab meil väljuda stereotüüpsest tsitadellist ning minna, areneda üheskoos hingelises rahu ja avatud südamega vastu tundmatule tulevikule.

Armastuses toimub pidev energiavahetus, see on nii andmine kui ka saamine. See on kahepoolne protsess. Paarisuhe ei tohi piirduda füüsilis-materiaalse olemusega, mis on kahjuks iseloomulik enamikule meist. Füüsiline kontakt mehe ja naise vahel, mis algul tundus nii erutav ja täiuslik, muutub pikkamööda monotoonseks harjumuseks, teineteise keha ei paku enam pinget ja tundub, et armastus sai otsa. Tegelikult see ei ole nii, see mõistatuslik miski, mis kaks inimest kokku viis, on ikkagi alles, ainult suhte areng on pidurdunud, jäänud füüsilisele tasapinnale.

Armumine viib kaks inimest
kokku, aga ei hoida neid kaua
koos. Armastuses aga on
võimalik eluaegne pidevalt
muutuv ja arenev kooslus.
Armumine on pimestatus ja
armastus nägemine.

Teineteise avastamine ja tegelik leidmine toimub kõrgematel tasanditel. Selleks aga on tarvis avada üksteisele oma sisemaailm, oma salaaed. Kui elatakse erinevates maailmades, pole lootust mingiks „hing hinges elamiseks”. Naise rikka sisemaailma avastamine peaks olema iga abielumehe eesmärk. Oma kallima unistuste, fantaasiate ja salasoovide tundma õppimine ning täitmine võimaldab lõputut hingelist lähenemist.

Võime täheldada ühtede ja samade ideede, mõtete ja salasoovide samaaegset teket ning isegi väljaütlemist, sageli tekib ühine maitse-eelistus

ja sarnasus isegi välimuses. See tagab kooselus pideva erootilise õnnetunde säilivuse. Väsimus ja tüdimus paarisuhtes kaovad ja me tunneme end olevat supervormis. Oodatud on iga uus päev, elu muutub põnevaks ja rinnas on püsiv eufooriline õnnetunne. Sellises kooselus on looduseaduste järgi leitud nais- ja meesprintsiiibi tasakaal ja harmoonia.

Harmooniline pere on kõige aluseks. Üksmeel perekonnas võimaldab omakorda luua harmooniat ühiskonnas, edasi juba riikide ja kogu maailma tasemel. Iga suhe peab arenema!

Kõik, mis looduses seiskub, tegelikult roiskub ja tekib taandareng. Nii on ka inimsuhetes. Paariheitmine peaks olema kõige ilusa ja põneva algus, mitte lõpp. See peab kujunema lõputuks hingeliseks lähenemiseks, mille sihiks on täielik teineteisesse sulamine, et kestaks pidev vaimne areng.

Naisel, nagu teame, on esikohal turvatunne. Kui naine on leidnud mehe, kes rahuldab selle kõige põhilisema vajaduse, alles siis on naine võimeline kasutama talle looduse poolt antud väge, et arendada paarisuhet kõigil kolmel tasapinnal. Elame bipolaarses maailmas, kus armukadedust peetakse ainult hävitavaks tundeks. Armukadedusel on ka teine, võimas ja helge pool, mis mõjub positiivselt, erutavalt ja loovalt. Võit nn musta armukadeduse üle on võit iseenda üle ja õnneliku kooselu võti. Tohutult palju paare lähevad aga lahku enne, kui on tegelikult teineteist realselt tundma õppinud, just vaimselt avastanud. Armumine viib kaks inimest kokku, aga ei hoia neid kaua koos. Armastuses aga on võimalik eluaegne pidevalt muutuv ja arenev kooslus. Armumine on pimestatus ja armastus nägemine.

Armastus on taasloodav energia, seda ei saa kahjuks ladustada, ta muudab pidevalt oma vormi ja rütmi, seda võiks võrrelda ookeani tõusude ja mõõnadega, ta ei allu meie tahtele, aga me võime kasutada selle energiat ja elujõudu. Arenev armusuhe toimib tõusval spiraalprintsiiibil, tulles vahetevahel tagasi samale kohale, aga juba kõrgemal tasemel. Armastus on alati eksisteerinud, selle olemasolu ja elu aluseks olev ülim tunne oli, on ja jääb! Abiellumine ei ole vabaduse kaotus, vaid vastastikune piiride laiendamine.

Ave ja Rein Weber
geobioloogid, raamatu „Õnne *Feng Shui*” autorid

MIS ON ABIELU?

Perekonnaõigust mõjutavad hoiakud ja väärtushinnangud. Mehe ja naise vaheline õigussuhe on ajas muutunud ning muutumas sooneutraalsemaks. Kooselu vorme on erinevaid, kuid üksnes seaduslik abielu annab mehele ja naisele õiguse nimetada end abikaasadeks.

Abielu annab emotsionaalse turvatunde ja väljendab lugupidamist oma kaaslase suhtes. Perekond on loodud kaitsma ja hoidma oma liikmeid. Perekonna toetamiseks ja kindlustunde tagamiseks on mitmeid õigusnorme, mis puudutavad sotsiaalseid garantiisid, varalisi õigusi, laste hooldusõigust, ülalpidamiskohustusi. Abielu kaitseb mitmete õigusaktide kaudu perekonna kalleimat vara – lapsi. Seda juhul, kui see elu keerdkäikude tõttu vajalikuks peaks osutama.

Mitteabielulises suhtes puudub abielu sõlmimisega sarnane õigussuhe. Riigi poolt aktsepteeritud kooseluvorm loob partnerite vahel õigussuhte ning sellega kaasnevad õiguslikud tagajärjed. Vanemate vabadusteadlikkuse tagajärgi kannavad lapsed, kelle huvid ei pruugi olla kaitstud.

Usun, et südames ei soovi ükski naine ega mees oma tulevikku ja laste kasvatamist juhuse hoolde jätta. Oma lapsi hoida ja armastada tahavad ühtviisi nii lapse ema kui ka isa. Soov ja otsus sõlmida seaduslik abielu on igaühe südames ja tegudes.

Abielu sõlmimine algab abieluavalduse esitamisega isiklikult ja üheaegselt perekonnaseisuametniku juures, kus soovitakse abielu sõlmida. Eestis on abiellumiseks 18 eluaastat. Alaealised abiellujad peavad esitama

kohtumääruse teovõime laiendamise kohta. Abiellumiseks on nõutav mõlema abielluja sünni tõendav dokument ning vajadusel eelmist abielu lõpetav dokument. Välismaalane peab esitama asjaomase riigi pädeva asutuse tõendi selle kohta, et tema elukohariigi õiguse järgi ei ole abielu sõlmimiseks takistusi (abieluvõimetõend). Abielu sõlmimisel tuleb tasuda riigilõiv.

Perekonnaseisuasutusel on seadusest tulenevatel juhtudel õigus nõuda ka muid abielukande tegemiseks vajaminevaid või andmeid tõendavaid dokumente.

Avaldus ja kõik dokumendid esitatakse perekonnaseisuasutusele eesti keeles.

Võõrkeelsed dokumendid tuleb esitada koos notari, konsulaarametniku või vandetõlgi kinnitatud tõlkega. Abielukande aluseks olev välisriigi dokument peab olema legaliseeritud või kinnitatud apostilliga, kui välisleping ei näe ette teisiti .

Abieluavalduse esitamisel tuleb abiellujatel valida varasuhe: kas varaühisus, vara juurdekasvu tasaarvestus või varalahusus.

Varaühisus seob abikaasad majanduslikult väga tugevasti. Vara kuulub mõlemale võrdsetes osades ja enamik tehinguid tuleb teha ühiselt.

Vara juurdekasvu tasaarvestuse varasuhe annab abikaasadele suurema varalise iseseisvuse, säilitades majanduslikult nõrgemale abikaasale siiski selged tagatised.

Mõlemad abikaasad on enda poolt omandatava vara ainuomanikud, kes võivad oma varaga teha üksi tehinguid ja vastutavad kohustuste eest enamasti üksi.

Varalahususe puhul on abikaasad teineteisest varalises mõttes täiesti sõltumatud.

Varasuhet saab muuta notariaalse abieluvaralepinguga.

Abielu on alati seotud õiguste ja kohustustega ning need kohustused kestavad inimeste vahel kauemgi kui armastus ja abielu. Inimesi ei saa panna teistmoodi käituma neile käske jagades. Vajalik on igapäevane teadlikkuse tõstmine ja selleks on vaja häid liidreid ja eeskujusid.

Karin Kask

Tallinna Perekonnaseisuaameti juhataja

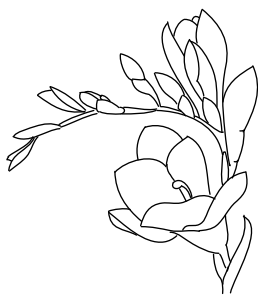
Abielu sõlmimine algab
abieluavalduse esitamisega
isiklikult ja üheaegselt
perekonnaseisuametniku juures,
kus soovitakse abielu sõlmida.
Tervis on abiellumiseaks
18 eluaastat.

KAS VÕTTA APPI PULMA- KORRALDAJA?

Meeldejäeva pulmapeo korraldamine nõuab teadmisi, oskusi, ideid, aega ning infot sellest, kust leida sobiv peopaik, esinejad, toitlustaja ning teised teenusepakkujad.

Raamatus olevate näpunäidete järgi saate ka ise pulma planeerida, kui teil on korraldamisega tegelemiseks piisavalt aega. Omaenda pulma korraldus on täiskohaga töökoht ja eeldab, et noorpaaril on ajavarusid töö, laste ja sageli ka õpingute kõrvalt. Selles kiires elulises ajagraafikus jäävad sageli tähelepanuta sellised asjad nagu:

1. Kas valitud peokohas on teil olemas teenindajad, kes toovad söögid-joogid lauale, vahetavad taldrikuid, täidavad tühjenenud kausid ja vaagnad?
2. Kas toitu on varutud terveks õhtuks selliselt, et see enne keskööd otsa ei lõpeks?
3. Kas peokohas on pulma ajal olemas kohalik töötaja, kes teab, kuhu

pöörduda siis, kui elekter äkki ära läheb või juhtub midagi muud ootamatut?

Tegelikult on neid erinevaid tahke veelgi rohkem, aga kõike riske saab maandada, kui teie pulmas on inimene, kes tunneb peokoha iseärasusi ning teab kohalikke olusid, või siis pulmakorraldaja.

Mina isetegemist maha ei laida. See on võimalik, aga siis tuleb vaim valmis panna võimalikeks ootamatusteks, sest elus võib kõike juhtuda. Kui on aga soov teha kõike perfektselt, siis soovitan kasutada siiski professionaalide teenuseid. Nii saate ka ise heast peost rõõmu tunda ega pea muretsema, kas kõik ikka laabub plaanipäraselt. Esmapilgul lihtsa sündmuse organiseerimisel võib ette tulla takistusi, millega tuleb osata arvestada, et kõik mööduks sujuvalt, täpselt ning ebamugavust tundmata. Nagu igal elualal, on ka pulmapeo korraldamise ja läbiviimise kogemused hindamatu väärtusega. Eestimaal on pulmaturul palju tublisid tegijaid, kes teevad oma tööd südamest ja suure pühendumusega.

Pulmakorraldajate kasuks räägib kogemustepagas ning pikaajaline koostöö professionaalsete teenusepakkujate, tasemel peokohtade ning kvaliteetset teenust pakkuvate muusikutega, tänu millele saame anda oma soovitudele ka garantii.

Aga alustame otsast ja harutame pulmakorraldaja töö temaatika üksikasjalikult lahti.

Pulmakorralduses on niivõrd palju eri tahke, mida noorpaar peab kõike ühekorraga haldama ning see võib tekitada olukorra, et kohe ei teagi, kust oleks kõige õigem alustada. Esmalt – ärge kartke küsida neilt noorpaaridelt, kel kogemus juba seljataga, või professionaalidelt, kelle jaoks on see iga-päevatöö.

Pulmakorraldus algab kõigepealt noorpaari soovidest, kus võib julgelt lasta fantaasial lennata. Hea oleks oma unistused ning nägemused kõik kirja panna. Pulmade ettevalmistamise kõige ebahuvitavam osa on eelarve koostamine. Sama tähtis, kui eelarve omamine, on ka sellest kinnipidamine. Peale eelarve kinnitamist algab etapp, kus tuleb unistuste pilvedelt maha tulla ja täpsemalt vaadata, mida saab endale lubada ja mida mitte.

Peo nähtavamad osad, millelt säästmine ennast ei õigusta, on teie välimus, sõrmused, foto, tseremoonia- ja peokoha kujundus ning tort.

Nii et siin on Teil täitsa vabad käed – kõike võib teha, sest tänane pulm on oma korralduses vaba ja piire pole.

Kui otsustatakse appi võtta pulmakorraldaja, siis on asi noorpaari jaoks pingevabam. Rahas mõõdetamatu on peokorraldaja vastutus, sest pulmase nädala pinge väsitab pruutpaari ja pidev muretsemine väljendub pulmapäeval nende olekus ning peegeldub näos. Kui ma ise alles pulmakorraldaja tee alguses, nägin pulmapäeval tekkinud erinevaid olukordi, mille lahendamiseks tuli siis kiirelt leppida kas käepäraste vahenditega või jäid lahendused halva eeltöö tõttu poolikuks. Seepärast saigi kujundatud selline teenus nagu „peo järelevalve”, mille idee seisneb selles, et noorpaar annab kõik kokkulepitud teenuste kontaktid peo järelevalve kätte, kes kontrollib kõikide asjade ja teenusepakkujate töö sujuvust.

Pulmakorraldajate kasuks räägib kogemustepagas ning pikaajaline koostöö professionaalsete teenusepakkujate, tasemel peokohade ning kvaliteetselt teenust pakkuvate muusikutega, tänu millele saame anda oma soovitustele ka garantii.

ESIMENE KOHTUMINE PULMA- KORRALDAJAGA

Mie, eestlased, oleme tegelikult osavad isetegijad ja sageli tagab just see ettevõtmiste õnnestumise. Kõik sõltub sellest, kui suured on ootused, mis me endale seame. Paljud tänased noorpaarid on väga toimekad ning korraldavad ise kogu pulmapeo algusest lõpuni.

Mina pulmakorraldajana isetegemist maha ei laida, sest oma pulma on väga tore teha ja kui selleks on olemas piisav ajavaru, siis ongi väga hästi.

Igal aastal saan siiski enne pulmi appihüüdvaid e-kirju, et palun aidake, muidu jääb pulm ära!

Kohtudes on pulmakorraldaja ülesanne kõigepealt kuhjunud pinged maandada ja vaadata, mis senini on tehtud, kuhu on soov liikuda ja siis üheskoos pead kokku panna, et päev 100protsendiliselt õnnestuks.

Ma kasutan siinkohal ühe Eestis väga tuntud ja lugupeetud pulmavanema, Martin Liiveti nägemust sellest, kes on pulmakorraldaja.

*Kui Te mõtted haakuvad, siis
usaldage särasilmset spetsialisti, sest
ainult nii tagate endale täiusliku
ja probleemivaba pulmapäeva!*

„Pulmakorraldaja peab olema oma ala professionaal – täpne ja sihi-kindel organisaator – pulmapeo projektijuht. Ta peab pakkuma sobilikke teenuseid, mõistes teie soovitud tervikpilti pulmast. Pulmakorraldaja peab olema teie nõustaja, soovitaja, ökonomist ning logistik pulma ette valmistades ja pulmapeo ajal. Pulmapidu ette valmistades peate pulmakorraldaja abi kasutades saama vabastada ennast sobilike teenuste otsimisest, paljudest siduvatest kohustustest, detailide meelespidamisest ja aegamõeldavatest pisisasjadest. Heal pulmakorraldajal peab olema hea vaist, stiilitunnetus, sõnaseadmise oskus, korrektne välimus, huumorisoon ja fantaasia. Ta on kohusetundlik ja täpne „meeskonnamängija,“ ütleb pulmavanem Martin Liivet.

Tublisid pulmakorraldajaid on Eestis mitmeid ja nad kõik on internetiavarustest leitavad. Soovitan soojalt esialgu mitte meilida, vaid helistada, sest sageli saab juba esmasest omavahelisest vestlusest aru, kas teile meeldib see hääl, mis telefonis kõlab, ja kas arusaamad haakuvad. Seejärel julgustan teid kohtuma pulmakorraldajaga, et rääkida südameilt ära kõik oma unistused ja soovid, et neid siis asjatundjaga läbi arutada.

Kui kohtute erinevate pulmakorraldajatega, siis usaldage oma vaistu ja sisemist häält, mis annab teile teadmise, et just selle korraldajaga ühtivad mõtted ja tegevussuunad kõige enam ning just temaga koostöös läheb teie pulmapäev igati korda.

Minu meelest on pulmakorraldaja töö väga loov. See võiks olla noorpaari valikute üheks aluseks – selle inimesega, kel silmad säravad ning

sisemine energia on keskmisest kõrgem, tuleb ka suurepärase koostöö!

Kui Te mõtted haakuvad, siis usaldage särasilmset spetsialisti, sest ainult nii tagate endale täiusliku ja probleemivaba pulmapäeva!

Oma pulma korraldamisel tuleb arvestada kahe etapiga – pulmakorraldus enne pulmi ja pulmakorraldus pulmapäeval. Kui enne pulmi on kõik kenasti laabunud ja tegevused kontrolli all, siis pulmapäeval soovitan võtta endale abiline, kes toimetab kogu päeva teie antud ajagraafiku ning ühiselt loodud plaani alusel.

Pulmapäev peab olema noorpaarile täiesti pingevaba, et saaks nautida iga hetke ühise elu ühest kaunimast päevast!

Peotagala ülesanded

Pulmakorraldaja paneb õla alla neile teenustele, mille osas noorpaar abi vajab, kuid sageli on noorpaaril tuttavaid, kes midagi enda kanda võtavad, nagu näiteks tordi tegemine, pildistamine, lilleseaded vms. Siis tulebki pulmapäeval mängu peo järelevalve, mille tagab kas pulmakorraldaja, noorpaari enda valitud lähedane usaldusisik või peokohas sel päeval vastutav teenindaja, kes on algusest peale n-ö asja sees olnud ja kelle ülesandeks on kontrollida sõlmitud kokkulepete täitmist. Igas pulmas kehtivad erinevad kokkulepped, sest peod on erinevad oma ülesehituselt ja stiililt.

Peo järelevalve ehk peotagala võtab vastu esinejad, näitab ette garde-roobid, kus esinemiseks valmistuda, korraldab peokülaliste toitlustuse, lepib peojuhiga kokku täpse ajastuse esinejate jaoks, kontrollib ansambli peole jõudmist, aitab esinejad lavale, koordineerib külaliste majutust ja transporti, korraldab ilutulestiku täpse ajastatuse jne. Sellega peo järelevalve ülesanded ei piirdu. Veel näiteid peotagala tööst:

- * kontrollib fotograafi, videooperaatori õigeaegset kohaolekut;
- * tegutseb pulmavanema abilisena;
- * korraldab pulmatordi jõudmise pulmamajja ja õigeaegselt peosaali toomise;
- * paneb pulmamajas noorpaari kohaletulekuks kõik õigeaegselt valmis;
- * korraldab pulmamuusikute paigutuse ja tehnilise lahenduse.

Elust enesest: Külalised saabuvad pulma. Kuna neile on ette nähtud ka majutus, siis otsivad külalised kontaktisikut, kes näitaks ette toa, kus nad end tseremooniaks ette valmistada ja hiljem ka ööbida saaksid. Nii mõnigi mureseb, kus kortsu läinud kleiti triikida, kuidas särgilt plekki eemaldada, lipsu siduda, kust saabudes vett või kohvi saab, kuhu kingid jätta ja lillepaber panna.

Lahendus: On hea, kui noorpaar on oma külaliste peale mõelnud ning peokohas tervitab ja majutab neid selleks valitud isik – on see siis pulmakorraldaja või keegi muu. Korrektselt läbimõeldud peo juurde käib ka külaliste heaolu eest hoolitsemine.

Las pruutpaari vanemad ja lähemad sõbrad pidutsevad sel kaunil päeval koos noorpaariga!

Vanematele on laste abiellumise päev autasu elutöö eest. Sel päeval ei peaks neil lasuma kohustust käia tordi järel, et see ohutult peomajja toimetada või viimasel hetkel veel midagi korraldada. Sama lugu on sõpradega. Kui mõnele neist on antud sel päeval pulmafotograafi roll, siis ühel hetkel tahab sõbergi pidu pidada ja tähtsad fotod tordi lahtilõikamisest, küünlaringist, pruudiröövist või ilutulestikust jäävad lihtsalt inimlikel põhjustel ära.

Elust enesest: Pruudi isa oli pulma hiljaks jäämas, sest pruudi emal läks juuksuris piduliku soengu tegemisega veidi rohkem aega. Suures ärevuses ja ajanappuses ununes isal tütre palve võtta kaasa pruudi tehtud sõrmustepadi. Isa oli ärevil, pruut ärevil, tseremoonia hilines.

Olukorra lahendus: Siinkohal saab sellised detailid päev enne pulmi delegeerida kas pulmakorraldajale või floristidele, kes võtavad vastustuse erinevate toimetuste eest enese kanda. Suurtele kogemustele tuginedes võttis pulmakorraldaja sel korral töötoast alati rohkem asju kaasa kui tellitud ja nii toodi autost agentuuri sõrmustepadi ning tseremoonia võis alata.

Lapsed pulmas

Kui on soov kutsuda külalised pulma koos lastega, siis lastele peab olema võetud eraldi nendega tegeleja – olgu see siis lõbus Pipi või kostümeeritud loom, kelle hoole all saavad lapsed põneva tegevustiku käigus hoitud.

Sageli ei taju lapsevanemad, et tulles pulma eriti väikelapsega, ei saa see olema lõbus pidu ei nende endi ega ka teiste täiskasvanute jaoks. Lapsel hakkab enamasti igav, mispeale ta kas ripub vanemate küljes või leiab endale mõne tegevuse, mis peomelus võib sageli olla üsna ettearvamatu. Kui olete pulma kutsunud koos lastega, siis peavad vanemad eelnevalt omavahel kokku leppima, kes lapsega tegeleb, või veel parem, kui pulmas on eraldi selleks otstarbeks võetud lastega tegeleja(d). Ka pulmavanem on sageli üsna hädas oma mängude või erinevate tegevuste korraldamisega, kui seda segavad jooksvate ja karjuvate laste „segasummasuvilad”, sest üle laste on ka kõige tugevamate häälepaeltega peojuhil võimatu karjuda.

Elust enesest: Tegevuseta ja igavlevad lapsed hakkasid õues põlevate küünaldega mängima, pannes ohtu nii iseenda kui ka oma riided. Küünaldel, mille floristid olid juba südamekujuliseks ringiks seadnud, polnud enam soovitud vormi.

Olukorra lahendus: Appi tõttas pulmakorraldajast järelevalve, kes päästis olukorra ja viis lapsed vanemate hoole alla.

Veel erinevaid näiteid erinevatest olukordadest, mis võivad ette tulla

Elust enesest 1: Kirikus oli just algamas ilus laulatus ja floristid oma kaunistamistööd kirikus juba lõpetanud. Pulmaautost astus välja pruut, kes saabus fotosessioonilt. Fotosessiooni üks osa toimus moonipõllul, kus kasvas ka ohtralt takjaid, mille sisse pruut sessiooni lõppedes kukkus. Kirikueelsele platsile naastes oli imeilus pitsiline kleit otsast otsani peeneid takjaebemeid täis.

Olukorra lahendus: Pulmakorraldaja koos floristiga noppisid, ise põlvili maas, väledate sõrmedega kleidi sees tuhandeid ebemeid. Autost sai appi võetud kaasas olnud kleepsuhari. Pruut sammus laulatusele ilusas kleidis, nagu polekski vahepeal takjapõõsaid küllastanud.

Elust enesest 2: Ilusas mõisas oli toimumas kaunis abielutseremoonia, aga

oh häda, pruudi seelikuosa tõmbelukk parandamatult katki läinud. Uut lukku ostma minna ei saanud, sest lähimad poed olid 30 kilomeetri kaugusel, rääkimata õmblustööde tegijatest.

Olukorra lahendus: Tublil floristil on alati mõned haaknõelad tööpõllele kinnitatuna kaasas. Võtsime need appi ja sikutasime liibuva seelikuosa haaknõeltega selliselt paika, et katkine koht välja ei paistaks.

Taoliste ootamatute olukordade taga on ka asjaolu, et aega ju absoluutselt ei ole, kõike pead tegema välgukiirusel ja hästi. Pärast villis näppudega rahustava kohvitassi taga mõisa köögis istudes olime õnnelikud, et suutsime aidata.

Elust enesest 3: Oli üks tore ja asjalik noorpaar, kes tegeles ühtaegu kolme suure ettevõtmisega – majaehituse lõpetamise, uude majja sissekolimise ja enda pulmade korraldamisega. Nad arvasid, et kui on olnud senini tublid ja kõigega hakkama saanud, saavad ka selle peoga. Kogu tubliduse juures aga ei märgatud detaile. Pruu arvas, et peigmees tellib talle vanade

*Pidu on nautimiseks,
mitte muretsemiseks - jätame
selle kanda proffidele, kes ühtlasi
vastutavad selle eest,
et noorpaaril ja külalistel
püsib sära silmis ja
meel rõõmus.*

traditsioonide kohaselt pruudikimbu ja peigmees arvas, et see on naiste teema ning kimp on pruudil juba nagunii tellitud. Kuna pulmakorraldajat ja järelevalvet polnud, siis selgus pruudikimbu puudumine alles pulmapäeval. Õnneks lahendas üks esimene ettejuhtuv lillepood selle mure kiirelt ära, aga närvesöövat ajakulu oli palju. Samuti olid mõlemad tellinud teineteisega kooskõlastamata Õnnepalee juurde pulmaauto, mille tulemusel oli neid maja ees ootamas kaks autot. Olukorra pidi lahendama peigmees, maksta tuli muidugi mõlema auto eest.

Päev oleks olnud hulga ilusam, kui need küsimused oleksid kõik olnud pulmakorraldaja või pulmajärelevalve lahendada, kes oma teenuse kvaliteedi eest ka lõpuni vastutab.

Pidu on nautimiseks, mitte muretsemiseks – jätame selle kanda prof-fidele, kes ühtlasi vastutavad selle eest, et noorpaaril ja külalistel püsib sära silmis ja meel rõõmus.